

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1

THE STUDY OF GUIDELINES FOR DEVELOPING OPERATIONAL COMPETENCY OF NON-COMMISSIONED OFFICERS. ARMAMENT SCIENCE DIVISION WING 1

ภิรมย์ คำสบาย

PHIROM KARSABAI

กรุณา เชิดจิระพงษ์

KARUNA CHERDJIRAPONG

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCE NAKHONRATCHASIMA RAJABHAT UNIVERSITY

จังหวัดนครราชสีมา

NAKHONRATCHASIMA PROVINCE

Received: June 11, 2024

Revised: June 20, 2024

Accepted: June 24, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวนสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 และ 2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวนสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน มี 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ นายทหารชั้นประทวนสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 จำนวน 154 คน และขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 8 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ ค่าความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 และโดยคัดเลือกแบบเจาะจง เลือกผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์ด้านบริหาร และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวนสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.704) โดยที่ระดับสมรรถนะหลักการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวนสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.691) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านพร้อมปฏิบัติการกิจ ด้านทำงานเป็นหนึ่งเดียว ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย และด้านสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ตามลำดับ ระดับสมรรถนะ

หน้าที่การปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.718) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสรรพาวุธ ด้านความชำนาญทหารอากาศในงานสรรพาวุธ และด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการสรรพาวุธ ตามลำดับ 2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 มีแนวทางพัฒนา ดังนี้ นายทหารชั้นประทวนควรได้รับอบรม ศึกษา ควรมีการประชุมวางแผนเป็นประจำ ควรตรวจสอบสภาพและเตรียมความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ควรถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ทำงาน สร้างแหล่งความรู้โดยระบบจัดเก็บฐานข้อมูลมาแลกเปลี่ยนกันในทุกมิติ ควรจัดทำตัวชี้วัด ควรส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มองค์การแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรม ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องความปลอดภัย ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานสรรพาวุธที่มีความเฉพาะด้าน และควรทบทวนความรู้ความเข้าใจต่อสถานการณ์อย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: สมรรถนะหลัก, สมรรถนะหน้าที่, นายทหารชั้นประทวน

ABSTRACT

The objectives of this research were to study 1) the performance level of non-commissioned officers Armament Science Division Wings 1 and 2) Guidelines for developing operational competency of non-commissioned officers in the Armament Science Division Wing 1, is a mixed methods research with 2 steps as follows: Step 1 Quantitative research of research samples. Is a non-commissioned officer Armament Science Division Wing 1. Number of people 154 and step 2 qualitative research there were 8 main informants. Research tools included determining the sample size. Using Yamane's formula, the error value is 5 percent, and by selecting specifically, selecting informants with experience in management. And the data were analyzed using descriptive statistics including mean and standard deviation.

The results of the research found that 1) the performance level of non-commissioned officers Armament Science Division, Wing 1, found that overall the level was at a high level ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.704). With the level of competency and operational principles of non-commissioned officers Armament Science Division, Wing 1, found that overall the level was at a high level ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.691). The average values are ordered from highest to lowest as follows. Ready to perform missions. The work side is one. Aim for results according to goals and creating challenges through innovation, respectively. The level of competency in performing duties of non-commissioned officers Armament Science Division Wing 1, found that overall the level was at a high level ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.718). The average values are ordered from highest to lowest as follows. Safety consciousness in armament operations air force expertise in armament work and

expertise in armament operations, respectively. 2) Guidelines for developing the performance of non-commissioned officers. The Armament Science Division Wing 1, has development guidelines as follows: Non-commissioned officers should receive training and education. There should be regular planning meetings. You should check the condition and prepare of resources used in operations. Knowledge from work experience should be transferred. Create a source of knowledge by using a database storage system to exchange in every dimension. Indicators should be prepared. The establishment of learning organization groups should be encouraged. To inspire creativity in creating innovations Training should be organized to provide knowledge about safety. Basic knowledge in specialized armament operations and you should regularly review your knowledge and understanding of the situation.

Keywords: Core competency, Duty competency, non-commissioned officer

บทนำ

สืบเนื่องจากผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 อันเป็นจุดเริ่มต้นของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ปัจจุบันมีกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกลไก หลักการและแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางและแนวทางการบริหารงานของส่วนราชการให้มีประสิทธิภาพ และสามารถติดตามประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม กองทัพอากาศจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563 (ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580, น.55) จึงได้มุ่งเน้นการพัฒนากองทัพอากาศในทุกด้านอย่างเป็นระบบเพื่อให้สอดคล้องกับด้านการพัฒนาศักยภาพทางทหารตามยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กองทัพอากาศ มีขีดความสามารถที่เพียงพอและเหมาะสมในการปฏิบัติการกิจ ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้กองทัพอากาศได้กำหนดนโยบายด้านกำลังพล ข้อที่ 1.1 บริหารจัดการกำลังพล ให้มีคุณภาพและปริมาณที่เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงกลาโหม ตลอดจนภารกิจ โครงสร้าง ยุทธศาสตร์ และงบประมาณกองทัพอากาศ และข้อที่ 1.3 ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของกำลังพลทุกระดับ โดยผ่านการจัดการความรู้และโครงการศึกษา รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือเพื่อสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้ใหม่และลดกระบวนการ ขั้นตอน ในการปฏิบัติงาน เพื่อรองรับการพัฒนากำลังกองทัพอากาศ ได้แก่ มิติทางอากาศ มิติไซเบอร์ และมิติอวกาศ (ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580, น.4) กองทัพอากาศจึงได้มอบหมายให้กรมกำลังพลกองทัพอากาศกำหนดสมรรถนะของกำลังพล ไว้ 3 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย 1) พร้อมปฏิบัติการกิจ 2) ทำงานเป็นหนึ่งเดียว 3) มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย 4) สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม สมรรถนะหน้าที่ ประกอบด้วย 1) ความชำนาญทางอากาศในงานสรรพาวุธ 2) ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการสรรพาวุธ 3) จิตสำนึกด้าน ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสรรพาวุธ และสมรรถนะด้านการบริหาร ซึ่งเป็นสมรรถนะของนายทหารชั้นสัญญาบัตร

กองบิน 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานขึ้นตรงหนึ่งในส่วนราชการกองทัพอากาศ มีโครงสร้างหน่วยงานแบ่งตามสายงานต่าง ๆ และหนึ่งในนั้น คือ แผนกสรรพาวุธ กองเทคนิค กองบิน 1 มีหน้าที่รับผิดชอบงานการสนับสนุน การการใช้กำลังทางอากาศ โดยมีภารกิจหน้าที่ ในการดำเนินการปฏิบัติเกี่ยวกับการสรรพาวุธ การซ่อมบำรุงอุปกรณ์และบริภัณฑ์สรรพาวุธ ภาควัสดุ ภาควิศวกรรม การพัสดุ และการฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานสรรพาวุธ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนให้การปฏิบัติการกิจของกองบิน 1 ปัจจุบันนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 มีจำนวนอัตราบรรจุ จำนวน 246 คน มีภาระงานตามตำแหน่งหน้าที่ที่กำหนด และภาระงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้จากรายงานตัวชี้วัดประจำเดือน พบว่าในปี พ.ศ. 2566 มีปริมาณงาน/เดือน คิดเป็น ร้อยละ 131 ซึ่งปริมาณงานกับชั่วโมงการปฏิบัติงานต่อคนไม่เหมาะสมกัน ภาระงานที่ต้องปฏิบัติมีมากกว่าที่บุคลากรจะสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้เกิดการสะสมของปริมาณงานที่ต้องปฏิบัติ จากการศึกษา ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ประเด็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การอบรม ศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติได้อย่างตรงจุด ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากคุณสมบัติแรกเริ่มเข้ามาของกำลังพล หรือ การให้การเรียนรู้ การอบรมศึกษาเพิ่มเติมจากหลักสูตรภายในที่มีความจำกัดเรื่องจำนวนผู้เข้ารับการศึกษได้ในแต่ละปีที่มีความสอดคล้องกับงบประมาณขององค์กร

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ซึ่งจะนำไปสู่การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 เพื่อให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานตามนโยบายของกองทัพอากาศ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะหน้าที่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวนสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมในส่วนของ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงาน ดังนี้

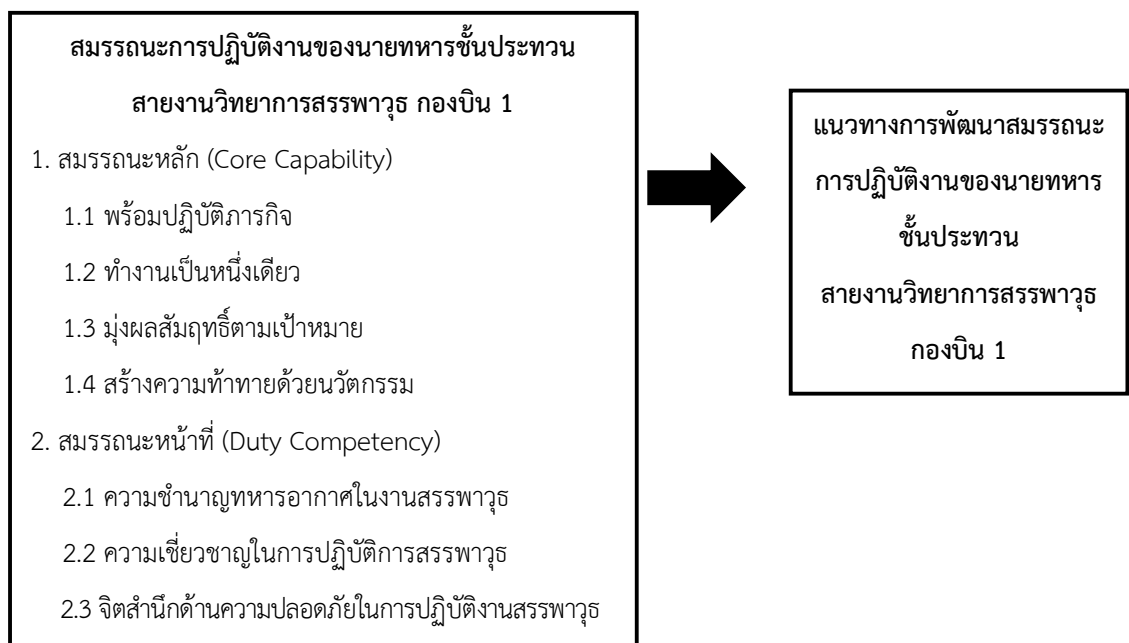
1. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
 - 1.1 ความหมายของสมรรถนะ
 - 1.2 ประเภทสมรรถนะ
 - 1.3 สมรรถนะกำลังพลกองทัพอากาศ

- 1.4 สมรรถนะนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1
 - 1.4.1 สมรรถนะหลัก
 - 1.4.2 สมรรถนะหน้าที่
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - 2.1 ความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - 2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - 2.3 แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - 2.4 กฎหมายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
3. บริบทของหน่วยงาน และสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ที่กำหนดในประกาศกองทัพอากาศ เรื่อง สมรรถนะของกองทัพอากาศ (กองทัพอากาศ 2555, น. 1-2) ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะหน้าที่ มาพัฒนากรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการ สรรพาวุธ กองบิน 1 ผู้วิจัยได้มีวิธีวิจัยแบบผสมผสาน มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการ สรรพาวุธ กองบิน 1 การวิจัยขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ นายทหารชั้นประทวน ในสังกัดสายงานวิทยาการ สรรพาวุธ กรมสรรพาวุธทหารอากาศ จำนวนทั้งสิ้น 246 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 6 มิถุนายน 2565) (แผนกกำลังพล กรมสรรพาวุธทหารอากาศ)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ นายทหารชั้นประทวน ในสังกัดสายงานวิทยาการ สรรพาวุธ กรมสรรพาวุธทหารอากาศ การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1967, p. 725) โดยใช้สูตรการหาแบบทราบจำนวนประชากร โดยกำหนด ค่าความเชื่อมั่น ที่ร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยใช้หน่วยชั้นตรงเป็นชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการออกแบบเนื้อหา ในแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามจะใช้คำถามแบบปลายปิด แบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบปลายปิดชนิดเลือกตอบ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ชั้นยศ ระดับปฏิบัติงาน และหน่วยชั้นตรง

ตอนที่ 2 ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการ สรรพาวุธ กองบิน 1 ตามสมรรถนะกำลังพลกองทัพอากาศ 2 ด้าน คือ 1) สมรรถนะหลัก 2) สมรรถนะหน้าที่ โดยแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 จะเสนอมาตรวัดแบบ Rating scales ตามแบบวิธีของ Likert โดยมีระดับการวัด 5 ระดับ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, น. 86-87) ให้ค่าน้ำหนัก โดยถือเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง สมรรถนะการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง สมรรถนะการปฏิบัติงานระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง สมรรถนะการปฏิบัติงานระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง สมรรถนะการปฏิบัติงานระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง สมรรถนะการปฏิบัติงานระดับน้อยที่สุด

2.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้

2.1.1 สร้างแบบสอบถามขึ้นตามกรอบข้อมูลที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1) สมรรถนะหลัก 2) สมรรถนะหน้าที่ โดยใช้นิยามศัพท์เฉพาะ ที่กำหนดไว้เป็นหลักในการสร้างคำถามต่าง ๆ ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบ แนะนำ เพื่อแก้ไข และปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความถูกต้องและเหมาะสม

2.1.2 การทดสอบความเที่ยงตรง (Content validity) โดยนำแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงของเนื้อหา วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง โดยประยุกต์ใช้วิธีการของ IOC (Index of consistency) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับนิยามศัพท์ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 คะแนน

2.1.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำเครื่องมือไปตรวจคุณภาพ โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (สิน พันธุ์พินิจ, 2554, น.193) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.942 และรายด้าน ได้แก่ ด้านสมรรถนะหลัก ค่าความเชื่อมั่น 0.937 และด้านสมรรถนะหน้าที่ ค่าความเชื่อมั่น 0.952

2.1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเชื่อมั่น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาภาคินพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของเนื้อหาอีกครั้ง แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการด้วยวิธีใช้แบบสอบถาม โดยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยประสานขอเข้าเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำค่าที่ได้มาแปลผล โดยกำหนดช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น เพื่อแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 123)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สมรรถนะการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สมรรถนะการปฏิบัติงานระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สมรรถนะการปฏิบัติงานระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สมรรถนะการปฏิบัติงานระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สมรรถนะการปฏิบัติงานระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการ สรรพาวุธ กองบิน 1 เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

นำผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 ในข้อค้นพบที่มีระดับการปฏิบัติงานต่ำสุด ด้านละ 1 ข้อ มาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) แบบเจาะจงด้วยตนเอง (Purposive sampling) เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล (In-Depth interview) จำนวน 2 กลุ่ม จำนวนทั้งหมด 8 คน โดยกำหนดคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บังคับบัญชาหน่วยขึ้นตรง ในสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 จำนวน 3 คน (เป็นผู้บังคับบัญชาระดับชั้นยศ น.ต. - น.อ.) เนื่องจากเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับผู้บริหารหน่วยขึ้นตรง และบริหารระดับนโยบาย มีหน้าที่ ในการตรวจสอบและประเมินผลสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการ กองบิน 1 ตามนโยบายกองทัพอากาศ

1.2 กลุ่มข้าราชการสายงานวิทยาการสรรพาวุธ นายทหารชำนาญงาน (อายุมากกว่า 55 ปี) จำนวน 5 คน (เป็นนายทหาร ระดับชั้นยศ ร.ต. - ร.ท.) เนื่องจากเป็นหัวหน้าระดับนายตรวจ ที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบกำกับดูแลเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์สมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการ กองบิน 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำประเด็นที่จะศึกษามำกำหนดกรอบคำถาม ไว้อย่างรอบคอบ ครอบคลุมเนื้อหาและมีความยืดหยุ่นต่อการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

3.1 ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูล เพื่อทำการสัมภาษณ์

3.2 ประสานไปยังผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ ที่กำหนด

3.4 ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และบันทึกเสียงผู้ให้สัมภาษณ์ โดยก่อนบันทึกเสียงผู้วิจัยจะขออนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์ ก่อนทุกครั้ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

ผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ครั้งนี้ นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ระดับสมรรถนะหลักการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการ สรรพาวุธ กองบิน 1

จากผลการศึกษาสมรรถนะหลักการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะหลักการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ด้านสมรรถนะหลักภาพรวมและรายด้าน

สมรรถนะหลักการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
1. พร้อมปฏิบัติภารกิจ	4.44	0.648	มาก	1
2. ทำงานเป็นหนึ่งเดียว	4.39	0.678	มาก	2
3. มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย	4.37	0.691	มาก	3
4. สร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม	4.12	0.747	มาก	4
รวม	4.33	0.691	มาก	

จากตารางที่ 1 ระดับสมรรถนะหลักการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 พบว่า สมรรถนะหลักในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.691) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านพร้อมปฏิบัติภารกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.648) รองลงมาคือด้านทำงานเป็นหนึ่งเดียว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.678) รองลงมาคือด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.691) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.747) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ระดับสมรรถนะหน้าที่การปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1

จากผลการศึกษาสมรรถนะหน้าที่การปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 มีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะหน้าที่การปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ด้านสมรรถนะหน้าที่ภาพรวมและรายด้าน

สมรรถนะหน้าที่การปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
1. ความชำนาญทหารอากาศในงานสรรพาวุธ	4.29	0.726	มาก	2
2. ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการสรรพาวุธ	4.27	0.741	มาก	3
3. จิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสรรพาวุธ	4.35	0.689	มาก	1
รวม	4.30	0.718	มาก	

จากตารางที่ 2 ระดับสมรรถนะหน้าที่การปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการ สรรพาวุธ กองบิน 1 พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.718) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านจิตสำนึกด้านความปลอดภัย ในการปฏิบัติงานสรรพาวุธ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.689) รองลงมาคือ ด้านความชำนาญทหารอากาศในงานสรรพาวุธ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.726) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการสรรพาวุธ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.741) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงาน วิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1

จากการสัมภาษณ์ พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงาน วิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 สมรรถนะหลัก และสมรรถนะหน้าที่ มีดังนี้

3.1 สมรรถนะหลัก

3.1.1 ด้านพร้อมปฏิบัติการกิจ ท่านวางแผนและเตรียมงานล่วงหน้าต่อภารกิจของกองทัพอากาศ อย่างสม่ำเสมอ แนวทางพัฒนาสมรรถนะ คือ 1) นายทหารชั้นประทวนทุกคนควรได้รับอบรม ศึกษา ฝึกงาน เพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถรองรับการปฏิบัติการกิจในทุกด้านได้อย่างเรียบร้อยสมบูรณ์ 2) นายทหารชั้นประทวนควรมีการประชุมวางแผนงานเป็นประจำ เพื่อทราบถึงบทบาทหน้าที่และแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด และมอบหมาย หน้าที่ความรับผิดชอบให้กับผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจนเหมาะสม 3) นายทหารชั้นประทวนควรเตรียมความพร้อมและ ตรวจสอบสภาพของทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน่วยงานให้มีขีดความสามารถพร้อมปฏิบัติงานได้สูงสุด 4) ข้าราชการนายทหารชั้นประทวน ควรมีการจัดรวบรวมผลของการปฏิบัติงาน และจัดทำสถิติ เพื่อคาดการณ์ พยากรณ์การปฏิบัติงานในวงรอบต่อไปได้ล่วงหน้า

3.1.2 ด้านทำงานเป็นหนึ่งเดียว ท่านสามารถจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ แนวทางพัฒนาสมรรถนะ คือ 1) ผู้บังคับบัญชาสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรส่งเสริมให้นายทหารชั้น ประทวนได้ถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ทำงานออกมาโดยวิธีการเขียนตำราหรือคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อรวบรวมเก็บ เป็นฐานข้อมูลสำหรับใช้ร่วมกัน 2) ผู้บังคับบัญชาสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรสร้างแหล่งความรู้โดย ระบบการจัดเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานทำให้เกิดการ หยั่งรู้สถานการณ์เดียวกัน แบบ real time 3) นายทหารชั้นประทวนควรนำฐานข้อมูลที่มีอยู่มาประชุม พุดคุย หา ข้อสรุป เพื่อให้เกิดความถูกต้องชัดเจนเข้าใจตรงกัน ลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานผิดพลาด

3.1.3 ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ท่านสามารถสร้างตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานได้ อย่างเหมาะสม แนวทางพัฒนาสมรรถนะ คือ 1) นายทหารชั้นประทวนควรบันทึกผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และเป็นข้อมูลจริงที่ได้จากการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างตัวชี้วัดที่มีความเที่ยงตรงเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งหน่วย 2) นายทหาร ชั้นประทวน ควรมีตัวชี้วัด (KPI) หน่วยที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน และสามารถรายงานผลการปฏิบัติงานต่อ

ผู้บังคับบัญชาได้อย่างถูกต้องชัดเจน 3) นายทหารชั้นประทวน ควรนำผลการชี้วัดการปฏิบัติงานมาใช้ในการพิจารณาเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานในไตรมาสต่อไป

3.1.4 ด้านสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ท่านสร้างนวัตกรรมที่เห็นผลเป็นรูปธรรมในการพัฒนาหน่วยงาน แนวทางพัฒนาสมรรถนะ คือ 1) ผู้บังคับบัญชาสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรส่งเสริม นายทหารชั้นประทวน ให้มีการแสดงความคิดสร้างสรรค์ที่จะสร้างนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน โดยการจัดประชุม ชี้แจง สัมมนา พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด วิธีการ ที่จะนำไปสู่การออกแบบสร้างนวัตกรรมเพื่อช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น 2) ผู้บังคับบัญชาสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรส่งเสริมนายทหารชั้นประทวนได้ส่งผลงานเข้าประกวดนวัตกรรมของกองทัพอากาศเป็นประจำทุกปี 3) นายทหารชั้นประทวน ควรมีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO) เก็บรวบรวมข้อมูลและถ่ายทอดความรู้ภายในหน่วยให้เป็นรูปธรรม 4) นายทหารชั้นประทวนควรได้รับการพัฒนาความรู้ แนวคิด โดยการสร้างแรงบันดาลใจ

เช่น การศึกษาดูงานต่างหน่วยต่างองค์กร เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี

3.2 สมรรถนะหน้าที่

3.2.1 ด้านความชำนาญทหารอากาศในงานสรรพาวุธ ท่านสามารถศึกษาวิจัย และพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือช่วยในการปฏิบัติงาน สายงานสรรพาวุธได้ แนวทางพัฒนาสมรรถนะ คือ 1) ผู้บังคับบัญชาสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรส่งเสริมนายทหารชั้นประทวนให้สามารถพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ช่วยในการปฏิบัติงานของตนเองและส่งผลงานเข้าขอทุนสนับสนุนเพื่อวิจัยพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ให้ดีขึ้น 2) ผู้บังคับบัญชาสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรส่งเสริมนายทหารชั้นประทวน ได้รับการอบรมความรู้เรื่องการวิจัยพัฒนาจากศูนย์วิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการบินและอวกาศ (ศวอ.) เพื่อให้ นายทหารชั้นประทวนได้รับการเสริมสร้างศักยภาพในการศึกษาวิจัยและพัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์

3.2.2 ด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการสรรพาวุธ ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมร่วมกับสายวิทยาการอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ แนวทางพัฒนาสมรรถนะ คือ 1) ผู้บังคับบัญชาสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรส่งเสริมนายทหารชั้นประทวน ให้เข้าร่วมประชุมโดยมีการแบ่งระดับความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ตรงตามหัวข้อในการประชุม 2) ผู้บังคับบัญชาสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรจัดการประชุมให้นายทหารชั้นประทวนแบบทุกระดับ เพื่อให้ นายทหารชั้นประทวนได้แสดงความคิดเห็นที่ตกผลึกแล้วมาแลกเปลี่ยนกันในทุกมิติ เป็นการเสริมสร้างพัฒนาความมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ

3.2.3 ด้านจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสรรพาวุธ ท่านมีความไวต่อสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสรรพาวุธ แนวทางพัฒนาสมรรถนะ คือ 1) ผู้บังคับบัญชาสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรส่งเสริมนายทหารชั้นประทวน อบรมความรู้เรื่องความปลอดภัย ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานสรรพาวุธ เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ 2) ผู้บังคับบัญชาสายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรส่งเสริมนายทหารชั้นประทวน อบรมความรู้เรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสรรพาวุธในทุกด้านที่มีความอันตรายสูง 3) นายทหารชั้นประทวน ควรอบรมหลักสูตรศึกษา เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานรู้ทันต่อสถานการณ์ มาตรการด้านความปลอดภัย และควรได้รับการทบทวนความรู้อย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1

1.1 ระดับสมรรถนะหลักการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1

1.1.1 ด้านพร้อมปฏิบัติการกิจ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6. ท่านวางแผนและเตรียมงานล่วงหน้าต่อการกิจของกองทัพอากาศอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ เจริญสุข และ กฤษฎา มุฮัมหมัด (2564) สมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กองบัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพบก พบว่า ปัจจัยสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน น้อยที่สุด คือ ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ

1.1.2 ด้านทำงานเป็นหนึ่งเดียว พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6. ท่านสามารถจัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุมาศ เวหาต (2559) สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานด้านงานข่าวของข้าราชการทหาร สังกัดกอง 6 ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพบก พบว่า การปฏิบัติงานสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่แทนกันได้ หากมีผู้หนึ่งผู้ใดติดภารกิจหรือเกิดเจ็บป่วยกะทันหัน ข้อมูลจะมีการส่งต่อกันอย่างเป็นระบบ

1.1.3 ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6. ท่านสามารถสร้างตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของปณณวัชร นาคเงิน (2558) สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพบก พบว่า สมรรถนะของข้าราชการทหารด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์มีสหสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

1.1.4 ด้านสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 2. ท่านสร้างนวัตกรรมที่เห็นผลเป็นรูปธรรมในการพัฒนาหน่วยงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของนนทยา เกตุราม (2557) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของกำลังพลศูนย์วิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการบินและอวกาศ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย โดยมีกลยุทธ์การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกลยุทธ์นำ

1.2 ระดับสมรรถนะหน้าที่การปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1

1.2.1 ด้านความชำนาญทหารอากาศในงานสรรพาวุธ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 5. ท่านสามารถศึกษาวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือช่วยในการปฏิบัติงานสายงานสรรพาวุธได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอะโนทัย สุขประสงค์ (2559) รูปแบบการพัฒนากำลัง

พลระดับนายทหารชั้นประทวน สังกัดกองพันทหารช่างเครื่องมือพิเศษในด้านการก่อสร้าง พบว่า กำลังพลส่วนใหญ่ จบการศึกษาไม่ตรงกับตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในปัจจุบัน จึงส่งผลมีความจำเป็นพัฒนากำลังพล

1.2.2 ด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการสรรพาวุธ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 8. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมร่วมกับสายวิทยาการอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของปुณณวัชร นาคเงิน (2558) สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย พบว่า ข้าราชการทหารมีการขวนขวาย สนใจใฝ่รู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพความรู้ของตนให้มีความสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

1.2.3 ด้านจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสรรพาวุธ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 6. ท่านมีความไวต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสรรพาวุธ สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุมาศ เวหาต (2559) สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ด้านงานข่าวของข้าราชการทหาร สังกัด กอง 6 ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานข่าว เป็นสิ่งที่ต้องตระหนักเป็นสำคัญ เพราะส่งผลต่อการวิเคราะห์ข่าวกรอง ด้านความมั่นคงของชาติ

2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 โดยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 สมรรถนะด้านพร้อมปฏิบัติการกิจ ข้าราชการนายทหารชั้นประทวนต้องมีการเรียนรู้จนรอบรู้ในงานที่ปฏิบัติ เตรียมความพร้อมของทรัพยากรทุกด้านให้มีขีดความสามารถพร้อมปฏิบัติงานได้สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ เจริญสุข และ กฤษฎา มุฮัมหมัด (2564) สมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กองบัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย พบว่า ทางองค์การควรมีการมอบหมายงานให้มีความเหมาะสมและมีขีดจำกัดของความสามารถ มีการวัดผลการปฏิบัติงาน

2.2 สมรรถนะด้านทำงานเป็นหนึ่งเดียว ส่งเสริมให้ข้าราชการนายทหารชั้นประทวน ได้ถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ทำงานออกมาโดยวิธีการ การจัดการองค์ความรู้ไว้เป็นฐานข้อมูลเดียว (single data) ที่สามารถใช้ร่วมกันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุมาศ เวหาต (2559) สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ด้านงานข่าวของข้าราชการทหาร สังกัดกอง 6 ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย พบว่า มีความร่วมแรงร่วมใจกันดีในการปฏิบัติงาน สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่แทนกันได้ สามารถทำงานเป็นทีม

2.3 สมรรถนะด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ข้าราชการนายทหารชั้นประทวนควรบันทึกผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ สร้างตัวชี้วัดที่มีความเที่ยงตรงเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งหน่วย สอดคล้องกับงานวิจัยของปุณณวัชร นาคเงิน (2558) สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย พบว่า ควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถพิเศษแล้วประเมินผลตามเป้าหมายที่กำหนด

2.4 สมรรถนะด้านสร้างความท้าทายด้วยนวัตกรรม ควรส่งเสริมให้ข้าราชการนายทหารชั้นประทวนในหน่วยมีความคิดสร้างสรรค์ที่จะสร้างนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทิยา เกตุราม (2557)

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของกำลังพลศูนย์วิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการบินและอวกาศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพจำเป็นยิ่งต่อเป้าหมายกองทัพอากาศ โดยมีกลยุทธ์การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกลยุทธ์นำเพื่อพัฒนากำลังพลในแต่ละสายวิทยาการอย่างเป็นรูปธรรม

2.5 สมรรถนะด้านความชำนาญทหารอากาศในงานสรรพาวุธ ควรส่งเสริมให้ข้าราชการนายทหารชั้นประทวนพัฒนาเครื่องมือช่วยในการปฏิบัติงาน มีการอบรมความรู้เสริมสร้างศักยภาพในเรื่องการวิจัยพัฒนาเครื่องมือช่วยในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของอะโนทัย สุขประสงค์ (2559) รูปแบบการพัฒนากำลังพลระดับนายทหารชั้นประทวน สังกัดกองพันทหารช่างเครื่องมือพิเศษในด้านงานก่อสร้าง พบว่า การฝึกอบรมจากการเรียนรู้ในที่ทำงานจริงช่วยให้นายทหารชั้นประทวนมีทักษะได้รวดเร็วตรงความจำเป็นกับการปฏิบัติงาน

2.6 สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติการสรรพาวุธ ควรให้ข้าราชการนายทหารชั้นประทวนได้แสดงความคิดเห็นที่ตกผลึกแล้วมาแลกเปลี่ยนกันในทุกมิติ เกิดการประยุกต์ใช้ความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของปทุม วัชร นาคเงิน (2558) สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัยกองบัญชาการกองทัพอากาศ พบว่า ควรมีการจัดการฝึกอบรมความรู้ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ ให้ข้าราชการมีทักษะที่ชำนาญและเชี่ยวชาญในทุกมิติ เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้มีความชำนาญอยู่เสมอตลอดเวลา

2.7 สมรรถนะด้านจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสรรพาวุธ ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงานสรรพาวุธที่มีความเฉพาะด้าน มีความรอบรู้ต่อสถานการณ์ที่ส่งผลต่อความปลอดภัยทางทหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุมาศ เวหาต (2559) สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ด้านงานข่าวของข้าราชการทหาร สังกัดกอง 6 ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพอากาศ พบว่า ข้าราชการทหารในสังกัดทุกนายล้วนมีการรักษาความปลอดภัย ความลับอย่างเคร่งครัด ไม่ปล่อยให้ข่าวรั่วไหลไปจนถึงฝ่ายตรงข้าม

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน สายงานวิทยาการ สรรพาวุธ กองบิน 1 มีข้อเสนอแนะจากการค้นพบ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

1.1 สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้นายทหารชั้นประทวนได้พัฒนาตนเองในด้านวิชาการ ที่ได้จากการปฏิบัติงานมาจัดทำในรูปแบบคู่มือ (KM) พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้นายทหารชั้นประทวนได้ฝึกฝนทักษะ เพิ่มความชำนาญในการปฏิบัติงานและพัฒนางานหรือแก้ไขให้ดีขึ้น สร้างสรรค์เป็นการวิจัยในหน่วยงาน

1.2 สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้นายทหารชั้นประทวน มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยการจัดสัมมนาหรือเสวนาในหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรอย่างมั่นคงยั่งยืน

1.3 สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนหรือควรมีนโยบายที่สร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจให้นายทหารชั้นประทวนได้รับการศึกษาอบรม เรียนรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องให้ศักยภาพสูงขึ้น และนำความรู้ ความสามารถมาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.4 สายงานวิทยาการสรรพาวุธ กองบิน 1 ควรมีนโยบายในการเติบโต ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่งานสูงขึ้น ที่ได้จากการเรียนรู้ ศึกษา และสั่งสมประสบการณ์จนรอบรู้ในทุกด้านเกิดความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในสายงานของตนเอง เพื่อเป็นการรักษาคนเก่งให้อยู่ในองค์กรทั้งยังสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรภายในองค์กรได้เป็นองค์กรที่มีความมั่นคง ยั่งยืน โดยอาศัยปัจจัยภายในที่มีความพร้อม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบถึงสมรรถนะของแต่ละหน่วยงาน เพื่อหาแนวทางพัฒนาสมรรถนะที่เหมาะสมแต่ละหน่วยงาน ทั้งจากสมรรถนะที่ สำนักงาน ก.พ. กำหนด และสมรรถนะที่ใช้ในกองทัพที่กระทรวงกลาโหม กำหนด

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของนายทหารชั้นประทวน

รายการอ้างอิง

กองทัพอากาศ. (2563). ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2563. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2565 , จาก <https://welcome-page.rtaf.mi.th/>

กองทัพอากาศ. (2555). ประกาศกองทัพอากาศ เรื่อง สมรรถนะของกองทัพอากาศ ณ วันที่ 7 ธันวาคม 2555 จาก <https://welcome-page.rtaf.mi.th/>

จุฑามาศ เจริญสุข และ กฤษฎา มุขัมหมัด. (2564). สมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร กองบัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล)

- ธวัชชัย ผลสะอาด. (2559). *สมรรถนะกำลังพลสำรองกองร้อยที่ 1 กองพันทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ค่ายพรหมโยธิน อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี: กรณีศึกษาเปรียบเทียบระบบการเกณฑ์ทหารและการรับราชการทหารโดยสมัครใจ*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- อะโนทัย สุขประสงศ์. (2559). *รูปแบบการพัฒนากำลังพลระดับนายทหารชั้นประทวน สังกัดกองพันทหารช่างเครื่องมือพิเศษในดำเนินงานก่อสร้าง* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ปยุณวัชร นาคเงิน. (2558). *สมรรถนะหลักกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย*. (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก).

ผู้เขียนบทความ

พันจ่าอากาศเอกภิรมย์ คำสบาย นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา อีเมล diowredbull@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรุณา เชิดจิระพงษ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา อีเมลล์ karuna.c@nrru.ac.th